No 1573 Zaterdag 21 Februari 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Onze Begrooting

IN DE

Tweede Kamer.

(*Handelingen*).

Zitting van 20 Januari.

De heer **van Deventer**, voorzitter van de Commissie van Rapporteurs brengt het volgende verslag uit:

In handen van de Commissie is gesteld een request van G. J. van Groll, gezaghebber van St Eustatius, van 19 November 1913 daartoe strekkend, dat hem een personeele toelage van duizend gulden zal worden toegekend.

Aangezien bij Nota van Wijzigingen, stuk no. 16, door den Minister is voorgesteld de toelage van den adressant te bepalen op het door dezen genoemd bedrag, meent de Commissie, onder verwijzing naar de toelichting van den Minister, te kunnen volstaan met voor te stellen het verzoekschrift met bijlage neder te leggen ter griffie ter inzage van de leden.

De Kamer vereenigt zich met de voorgestelde conclusie.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Scheurer:** Mijnheer de Voorzitter! Bij de behandeling van de kolonie Curaçao heb ik gemeend ook een enkel woord te moeten spreken. Bij de behandeling van de staatsbegrooting komt deze kolonie gewoonlijk in het gedrang. Dit neemt niet weg dat deze kolonie in de laatste jaren meer op den voorgrond is getreden en in beteekenis is gaan stijgen. Wanneer men de aandacht aan deze kolonie wijdt, dan ziet men dat daar evenmin als in Suriname voorspoed heerscht, maar dat zij veeleer achteruitgaat.

Sedert 1634 afwisselend in ons bezit, hebben deze eilanden in den laatsten tijd weinig voorspoed gekend, zoodat het subsidie van het moederland van jaar tot jaar is gestegen, en in het laatste decennium zelfs onrustbarend, zoodat dit subsidie thans is verdubbeld.

Wanneer wij de kolonie van meer nabij beschouwen, dan blijkt het dat deze Boven en Benedenwindsche eilanden ons aller aandacht verdienen.

De geheele oppervlakte van deze eilandengroep bedraagt ongeveer 1000 K.M.²

Wij weten dat deze kolonie een zelfstandig bestuur heeft. Op Curaçao heeft men een Gouverneur, een Raad van Bestuur en een Kolonialen Raad. Buiten Curaçao heeft men gezaghebbers en hoven van Justitie, terwijl op alle eilanden kantongerechten worden gevonden.

De bevolking van deze eilandengroep bedraagt ruim 56000 zielen. Ik ben niet van plan het getal inwoners van al de eilanden afzonderlijk op te geven.

Wat de godsdienstige gezindheden betreft vindt men op deze eilandengroep pl.m. 48000 R.-K., pl.m. 6000 Protestanten en pl.m. 373 inwoners die in Nederland zijn geboren. Ik noem deze cijfers om eenigszins een denkbeeld te geven van de bevolking van deze eilanden. Maar dit is niet het eenige wat onze aandacht verdient. Wanneer wij ook deze kolonie in de toekomst van grooter beteekenis willen doen werden, dan hebben wij onze volle aandacht te wijden aan den economischen toestand die er op het oogenblik bestaat. Voorheen, wij weten het, werd het hoofdeiland Eustatius genoemd the golden rock, alleen de indigo en tabaksplantages brachten vele schatten op. Op Saba vond men bekwame zeelieden, schoenfabricage en katoenspinnerijen, terwijl op S. Martin de zoutpannen vele inkomsten opleverden. Bonaire had zelfs gouvernementsplantages, terwijl de cochenille, aloë en campêchehout vele inkomsten gaven. Aruba had goudmijnen en phosphaatontginningen. En Curaçao had, wij moeten het tot onze schande bekennen, een groote transitio-handel in slaven.

Wat den landbouw betreft, vinden wij op deze eilanden den akkerbouw, de groenteteelt, de kalkbranderijen, de veeteelt, de zoutwinning, enz.

Nu wensch ik voor een oogenblik deze verschillende takken, die eigenlijk moesten dienen om die eilanden economisch te verheffen, nader te beschouwen. En wat zien wij daar? In het algemeen een treurigen toestand. De maïs- en de divi-divicultuur verkeeren in een toestand van achteruitgang. Men schrijft dit vooral toe aan de uitgifte van domeinen na de afschaffing der slavernij. Doch wat de oorzaak moge zijn, de akkerbouw verkeert op het oogenblik in een toestand van achteruitgang. En hoe is het met de ooftteelt gesteld? Met de mispels, de mango's, de dadelpalmen en de bacoven? Ook te dien aanzien is de toestand treurig te noemen. Bij den tuinbouw niet minder. Ook daar achteruitgang. De oranjeboomencultuur, de aardnoten, waarvan vroeger de uitvoer ruim f 36000 bedroeg, is al minder en minder geworden. Met de groenteteelt is het evenzoo gesteld. Met de kalkbranderij hetzelfde. De veeteelt gaat achteruit. De zoutwinning evenzeer. Ook zelfs de verkoop van water vermindert.

Wat is nu de conclusie van dit alles? Deze, dat de kolonie Curaçao en de omliggende eilanden in een treurigen toestand verkeeren en verre van bloeiend kunnen worden genoemd. Eenige jaren geleden is door de Staten-Generaal voor den kleinen landbouw uitgegeven een bedrag van f 110000. Doch ook dit bedrag heeft er niet toe kunnen medewerken om de algemeene malaise weg te nemen, die op Curaçao en de andere eilanden te zien was. Curaçao heeft nog drie voorname cultures: de aloë, de katoen en de sisal. Waarvan het laatste nog weinig kan gezegd worden, bespeurt men alleen voor de aloë en de katoen een geringen vooruitgang.

Wat de nijverheid betreft, ook deze is niet rooskleurig te noemen. Vlechtindustrie, kleermakers, schoenmakers, men vindt ze nog, maar alle in een primitieven toestand; en thans kom ik op een punt, dat, ofschoon ook niet vooruitgaande, toch in bijzondere mate onze aandacht verdient, namelijk den handel en scheepvaart. De handel heeft zich hoofdzakelijk verplaatst naar St Thomas, maar toch zijn de handel en scheepvaart niet gering te noemen. Er zijn te Curaçao geen transporthuizen, die zich alleen met den engroshandel bezighouden, toch behoeft ons dit niet te verontmoedigen. Jaarlijks bedraagt de uitvoer nog ruim één millioen en de invoer ruim drie millioen gulden en op bijna ieder eiland vinden wij zekeren in- en uitvoerhandel. Ook als kolenstation is Curaçao nog zeer gewild en om zijn geringe scheepsongelden, zijn lage werkloonen en goedkoope prijzen van alle scheepsbenoodigheden. Ik breng dien handel en scheepvaart naar voren als het eenige lichtpunt in de Curaçaosche toestanden, en meer speciaal in verband met de opening van het Panamakanaal. Die opening kan van groote beteekenis zijn voor de toekomst van Curaçao en omliggende eilanden. Wij weten natuurlijk niet wat de toekomst ons brengen zal te dezen aanzien, maar toch meende ik, dat, waar alles achteruitging en alleen handel en scheepvaart nog eenigen bloei vertoonden, ons oog nauwlettend moest worden gericht op dat kanaal en zijn beteekenis voor den handel.

Waar nu het Panamakanaal geopend is en daardoor ook weer nieuwe betrekkingen kunnen ontstaan op het gebied van handel en scheepvaart, daar wensch ik juist bij dezen Minister er sterk op aan te dringen zijn aandacht te vestigen op dezen tak van dienst, die in de toekomst nog een zegen kan zijn voor deze kolonie. Alle andere takken gaan achteruit, maar handel en scheepvaart hebben zich gedurende al dien tijd staande gehouden. Waarom heb ik nu eenigszins uitvoerig over Curaçao gesproken? In de eerste plaats om er nog eens de aandacht op te vestigen. Als men de toestanden daar niet onder de oogen ziet, dan geraken de belangen dier eilanden zoo licht op den achtergrond en door er hier over te spreken, wordt het moederland er nog eens aan herinnerd. Onbekend maakt onbemind en ook in deze hebben wij ons bekend te maken met de goede, maar ook met de treurige toestanden van de eilanden, die aan onze zorg zijn toevertrouwd. De benoeming van de Suriname-commissie heeft zulk een groote beteekenis gehad voor Suriname, zij het dan niet in directe uitkomsten, — wij hebben nog pas gehoord hoe weinig er is terechtgekomen van de voorstellen dier commissie — toch heeft zij haar beteekenis gehad in deze zin, dat Surinaamsche toestanden van alle kanten bekeken zijn en dat ook hier meer dan ooit over Suriname gesproken wordt.

Nu weet ik, dat toen die commissie uitging, het door gebrek aan tijd moeilijk ging Curaçao en de verschillende eilanden in het onderzoek op te nemen. Wanneer men bedenkt, dat het ruim 9 dagen duurt om van Paramaribo naar Willemstad te komen, spreekt het vanzelf, dat de commissie moeilijk Curaçao kon aandoen. Daarom zou ik er bij den Minister op willen aandringen om evenals voor Suriname een commissie te benoemen voor Curaçao. Niet dat ik daarop direct een toestemmend antwoord verwacht, maar ik zou toch gaarne zien, dat de Minister die gedachte in ernstige overweging nam, opdat ook deze eilanden, evenals Suriname, meer tot hun recht zouden komen.

Verder wensch ik naar aanleiding van de huishoudelijke begrooting van Curaçao nog even te wijzen op de traktementsverandering van de ambtenaren bij de rechterlijke macht. Ik weet niet, of dit punt bij de algemeene beschouwingen behoort, maar als ik deze zaak hier ter sprake kan brengen, zal ik er bij de artikelen over zwijgen.

Tot mijn groot genoegen heb ik vooral uit de Nota van Wijzigingen bemerkt, dat de Minister aandacht heeft geschonken aan den lang gekoesterden wensch om de traktementen van die ambtenaren in beteren toestand te brengen. Wij weten allen, dat over die traktementsregeling veel geschreven is, meer nog dan gesproken. Wij weten ook, dat voorstellen zijn gedaan om verbetering te brengen. Eerst had men het plan om de traktementen van de ambtenaren met f 1000 te verhoogen en deze te brengen: voor den president van het hof van f 5000 op f 6000, voor de leden van f 4000 op f 5000 en voor den procureur-generaal van f 6000 op f 7000. Een ander plan was om driejaarlijksche verhoogingen van f 400, f 300 en f 300 toe te kennen. Verder was er een plan om f 400, bij het aanvangsminimum te voegen. Als ik de toelichtende verklaring in de Nota goed begrepen heb, is daar de periodieke verhooging toegepast, in dien zin, dat de periodieke verhoogingen van f 400, f 300 en f 300 direct in werking zijn gesteld en alle functionarissen hun eerste periodieke verhooging ontvangen hebben. Hoewel het mij zeer verblijdt, dat de Minister dit heeft gedaan, moet ik toch zeggen, dat op deze manier een functionaris, die 20 jaar, en een functionaris die drie jaar in dienst is geweest, hetzelfde ontvangen. Door deze regeling ontstaat er een bezwaar, dat functionarissen die 18 en 20 jaar in dienst zijn geweest nog 6 jaar moeten dienen om de volle f 1000 te ontvangen en daardoor genoodzaakt worden om aan te blijven, zoodat verschillende ambtenaren, die jaren en jaren in dienst zijn geweest en hoog noodig door nieuwere krachten moesten worden vervangen, genoodzaakt worden nog 6 jaren de promotie in den weg staan. Ik weet niet of dit de bedoeling is van de periodieke verhoogingen, en ik zou gaarne daaromtrent inlichtingen ontvangen.

Vooral zijn die periodieke verhoogingen niet zeer gewenscht, omdat de ambtenaren in den eersten tijd het meest moeten uitgeven, daar zij dan voor pensioenspremiën 17 pct. hebben te betalen, wat later slechts 10 pct. wordt. Ik zou er derhalve ook daarom voor zijn, in eens een verhooging van f 1000 toe te kennen.

Ten slotte hoop ik met het weinige, dat ik hier onder de aandacht van den Minister heb gebracht, de groote beteekenis van de kolonie Curaçao en omliggende eilanden in het licht te hebben gesteld.

De heer **de Meester:** Mijnheer de Voorzitter! Een drietal punten wensch ik met betrekking tot de begrooting van Curaçao te bespreken.

Vooreerst de werken tot verbetering van de haven.

Wanneer ik goed lees, wat ons in de Memorie van Antwoord wordt medegedeeld omtrent den zandzuiger, geloof ik zonder overdrijving te mogen zeggen, dat wij met de aanschaffing van dat object minder gelukkig zijn geweest, want al deelt de Minister mede, dat hem omtrent de hoedanigheid van dien zuiger geen klachten hebben bereikt, zoo schijnt toch wel, cum grano salis opgenomen, dit vast te staan, dat wij, om ons doel te bereiken en de haven daar voldoende in orde te maken, zooals zij zijn moet in verband met de opening van het Panamakanaal, niet moeten wegnemen zand, maar rotsgronden en, aangezien men met een zandzuiger wel kan wegnemen zand, maar geen rotsgronden, is het dus minder gelukkig geweest, om het zoo zacht mogelijk uit te drukken, voor het verdiepen van die haven een zandzuiger aan te schaffen. Dit klemt te meer, waar de Regeering, als ik mij wel herinner, indertijd tegen de aanschaffing en uitzending van een zandzuiger gewaarschuwd is. Ik hoop nu, dat de pogingen, welke de Minister in de Memorie van Antwoord zegt te hebben in het werk gesteld, om goede grijpwerktuigen hetzij te huren, het-

---

St. Martijnsche Ditjes en Datjes

Zoo'n hobbelklieven door en over honderde mijlen Caraïbische rollers, niet recht door zee, maar zigzag, al naar gelang de winden blazen, is je panacee tegen zwakke zenuwtjes en gastrische maagaandoeningen.

Daar wegen geen 100 flesschen Sanatogen tegen op.

Op zoo'n nobelen zeiler geen atmosfeer van penetrant wee-zoete machien-olie, geen schroefgetokjok in je ruggemerg, geen neerslaande roetrook, die je splinternieuwe panama in rouw dompelt, neen! bij elke ademhaal zuig je je longen vol met 't nu nog onovertroffen levenselixer de zuiverste denkbare lucht; de zon brandt en schroeit je huid rood, doet bij elke flikkerstraal millioenen van baccillen, die zich vermeien in je huidweefsel, in 't zand bijten, en je eet met 'n appetijt, waarbij vergeleken je vlegeljareneetlust niets is.

Kan zoo'n zeereisje dwars door de Caraïbische zee met „Estelle" 'n iegelijk aanbevelen.

Zou niets liever doen, dan met die schoener, maar dan ook met denzelfden sympathieken kaptein, stuurman en bemanning, 'n reis om de wereld maken.

* * *

Bij vroegere bezoeken van uit St. Eustatius aan St. Martin, vond ik 't hier immer zoo grootsteedsch, nu bij terugkeer uit Curaçao heelemaal niet meer.

Wel rijden hier tal van de modernste karretjes rond met gummi- en zonder gummi-wielen, maar ik mis hier 't autogezoem, de gasoline-geuren, 't opzijespringen-wekkend getoeter, 't electrisch licht, 't zandgezuig, 't havenbedrijf, 't militaire muziekcorps, en nog zoo heel veel meer.

De Curaçaosche klepperwechter moeten 't afleggen tegen de St. Martijnsche.

'n Pracht van ras hebben we hier.

Ik spreek niet van mijn rozinant.

Ze'n staartenvirols zijn dragelijk, bijna sierlijk, maar draai je 'm om — ik bedoel 't paard niet de staart — dan schrik je van ze'n kop.

'n Dun laagje verf zou wonderen werken.

Maar verf nu eens 'n levenden paardenkop.

In mijn buurt loopt 'n bles rond, die aan 'n precies omgekeerd euvel laboreert, van voren mooi, van achteren leelijk.

Wat is de wetenschap toch nog achterlijk, dat ze van die 2 halve leelijkerds nog niet eens één heel mooi exemplaar fabriceeren kan.

Zoo'n ruil-opknappertje zou anders voor menig menschenkind, vooral hier, 'n onbetaalbare uitkomst zijn.

Er loopen hier zulke aardige typen rond.

Of die nu precies allemaal wel hier thuis hooren, weet ik niet.

Ik ken de lui nog niet.

Mannetjes met 'n bolhoedje, 'n dopje; over hun boezeroen 'n open vestje, die balen kruien op 'n piependen kruiwagen.

Vreemd maar waar, bijna alle kruiwagens piepen hier, en piepen met 'n piep, die je irriteert, met 'n piep, die je ruggegraat als met 'n kurketrekker doorboort, met 'n piep, die de geheele St. Martijnsche hondenwereld de rugharen ten hemel rijzen en zenuwachtig aan 't blaffen doet slaan.

Nauwelijks schittterglansen 's morgens onze zoutpyramiden in 't opalen zonlicht, of van alle kanten komen die piepwagens aangerold.

Volgeladen met zout, denkt ge.

Heelemaal mis! neen, zwaar gestuwd met nachtelijke akabah uit paardenstal.

Dat gaat naar 't strand toe.

De groom kipt de wagen om, en de kabbelende zeegolven lekken lokkend den soepelen inhoud mee naar hun geheimzinnige onderzeesche krochten.

Neem om dien tijd nooit 'n zeebad aan Philipsburg's stranden. 't Kan misschien heel gezond zijn, maar al die drijvende miniatuur-torpedos bezorgen vaak 'n bedorven maag en dag aan openmond-zwemmers met sanguineus temperament.

En dan wielen de grooms hun piepmachines weer terug, soms als ballast 'n piepjong broertje er in, die natuurlijk van weeromstuit met volle borst mee piept.

Aan boord van onze hollandsche oorlogsbooten „piepen" ze s' nachts, hier op St. Martin na 't ochtendgloren.

Wat is onze taal toch rijk!

Heeleboel menschen hebben hier ook de lastige, lustige, onlogische gewoonte om al hun emoties te uiten in hun eentje onder druk gegesticuleer.

Heb 'n lantaarnpaal over mijn huis.

Tegen dien paal stond gisteren 8.17 A.M. 'n man 'n doorwrochte philippica te houden.

Hij kletste ze'n handen, rolde ze'n oogen, ondervroeg, bezwoer, barstte uit in tranen, balde ze'n vuist, alle-

zij het werk, dat voor de uitdieping der haven noodig is, door een aannemer te doen verrichten, met goeden uitslag zullen worden bekroond.

Intusschen verheug ik mij zeer over de opdracht, welke gegeven is aan den oud-leeraar dr. Kraus. Ik geloof, dat de heer Kraus, die op het gebied van aanleg en inrichting van havens zijn sporen verdiend heeft, de aangewezen man is, om de Regeering in deze voor te lichten en ik hoop, dat hij, die, te oordeelen naar de Memorie van Antwoord, de Regeering, indien dit mogelijk is, van advies zal moeten dienen, daartoe de gelegenheid zal vinden. Ontvangt de Minister van dr. Kraus een rapport, dan hoop ik, dat daarmede op dezelfde wijze zal worden te werk gegaan als indertijd is geschied met het rapport van de heeren de Jongh en Kraus over de haven van Soerabaja, namelijk dat ons de voorstellen, naar aanleiding daarvan te doen, met denzelfden spoed zullen bereiken.

Inderdaad staat hier een groot belang op het spel.

Wel kunnen wij op dit oogenblik onmogelijk nog nagaan — ik gevoel dat zelf zeer goed, al ben ik op dit gebied geen deskundige—den invloed, dien de opening van het Panamakanaal zal hebben voor Curaçao, maar in confesso is, dat die invloed toch zeer groot kan zijn.

Laat Nederland zorgen, dat voor het geval de scheepvaart daar mocht toenemen, zich daar bijv. mocht vestigen een kolenstation, wij daar niet hebben een onvoltooid werk, maar een haven, die aan alle te stellen eischen inderdaad voldoet.

Een tweede punt, dat ik ter sprake wensch te brengen, is de maatregel, die getroffen is om de *Zeeland* uit de Caraïbische zee te verwijderen.

Omtrent de motieven, welke tot die verwijdering geleid hebben, is ook gesproken in het Voorloopig Verslag betreffende de marinebegrooting, en naar aanleiding daarvan deelt de Minister van Marine ons het volgende mede:

„Hr. Ms. *Zeeland* is in den loop van December uit West-Indië teruggekeerd. Deze maatregel was noodig om te voorkomen, dat in de toekomst de verhouding van het personeel dat in de koloniën dient tot dat, hetwelk hier te lande verblijft, zou worden verbroken en het eskader in Oost-Indië van zijne strijdwaarde zou inboeten. Uit het feit dàt Hr. Ms. *Zeeland* na aankomst hier te lande in dienst blijft, kan worden afgeleid dat er thans geen tekort aan personeel voor den vredesdienst bestaat."

Ik zal thans die motieven laten voor hetgeen zij zijn. Op mij maakt het een min of meer pijnlijken indruk, dat wij nu ten aanzien van het personeel van de vloot zoo ver gekomen zijn, dat wij dat schip niet in de West-Indische wateren hebben kunnen laten. Al valt niet een bepaald te kort aan te wijzen, het houdt toch min of meer verband met het gebrek aan voldoend personeel.

Zoowel voor het prestige van de Nederlandsche vlag, dat naar het mij voorkomt vooral in den tegenwoordigen tijd, nu onze diplomatieke betrekkingen met Venezuela nog niet hersteld zijn, de voortdurende aanwezigheid van een schip aldaar zeer noodig maakt, als met het oog op de bescherming van de inwoners van Curaçao en van de niet weinige Curaçaoënaars, die in Venezuela wonen, schijnt mij de verwijdering van het schip hoogst bedenkelijk.

Ik heb dan ook verschillende klachten daarover vernomen.

Het zal aan de Regeering bekend zijn, dat in het ochtendblad van *De Nederlander* van 13 November l.l. een ingezonden stuk verschenen is, onder het opschrift „Zorg voor de West". Vervolgens hebben wij in het *Handelsblad* van 22 November een ingezonden stuk gelezen van den heer de Marchena, een man, die op Curaçao is geboren, daar zijn geheele opleiding heeft gehad en tijdelijk hier te lande vertoefd heeft, doch op dit oogenblik weder naar Curaçao is teruggekeerd. In dat ingezonden stuk heeft hij zeer inslaande, zeer belangrijke en zeer klemmende klachten en bezwaren ingebracht tegen het besluit om het schip uit de West Indische wateren weg te nemen, klachten en bezwaren, die inderdaad gegrond en de overweging alleszins waard zijn.

Voorloopig, zoo deelt de Minister van Koloniën mede, is dat schip van daar verwijderd. Ik hoop zeer, dat door gemeenschappelijk overleg tusschen de heeren Ministers van Koloniën en van Marine een weg zal worden gevonden om naar de Caraïbische zee spoedig, zoo niet hetzelfde, dan toch een ander schip te zenden. Er is een groot belang bij betrokken. De inwoners van Curaçao en de Curaçaoënaars in Venezuela zijn er zeer ongerust over, dat op het oogenblik daar elk vlagvertoon ontbreekt. Het is dus werkelijk van veel belang, dat zoo spoedig mogelijk opnieuw een of ander schip daarheen gezonden wordt.

In de derde plaats een woord over het onderwijs op Curaçao.

Er is in het Voorloopig Verslag gevraagd naar het gehalte van dat onderwijs en de Minister heeft ons in zijn antwoord verwezen naar de bijlagen L, M en N. Wanneer wij die bijlagen lezen, treffen wij in de eerste plaats het jaarverslag aan van den schoolopziener, den heer van Leeuwen, in de bijlage L, en dan zien wij eigenlijk niet zoo heel veel medegedeeld wat belangrijk is omtrent het gehalte van dat onderwijs, maar dan ademt toch dat verslag over het algemeen een vrij opgewekten toon en schijnt het dat er, te oordeelen naar dat verslag, aan dat onderwijs, zoowel het openbare als het bijzondere, niet veel ontbreekt. Zoo wordt o. a. omtrent de Hendrikschool medegedeeld, dat het gedrag en de vorderingen der leerlingen goed waren.

Nu is mij ook daaromtrent door een man, in Curaçao geboren en opgevoed, die er zijn heele leven geweest is en er op het oogenblik weer verblijft houdt, een gansch andere schilderij opgehangen. Hij heeft mij medegedeeld, dat hij vier kinderen heeft die op de openbare Hendrikschool gaan, en, zeide hij mij, ik zelf ben ook leerling van die school geweest en heb geen ander dan het meer uitgebreid lager onderwijs op die school genoten, en toen ik er leerling was, was het onderwijs goed, maar nu — en hij drukte daar sterk op — is dat onderwijs beslist slecht; en hoe ongaarne ook, ik zal genoodzaakt zijn mijn vier jongens naar Europa te zenden, willen zij eenigermate een goede opleiding hebben, want deze is op die school op dit oogenblik absoluut niet meer te krijgen.

Diezelfde ingezetene van Curaçao hing mij ook een zeer donker tafereel op van de vruchten van het bijzonder onderwijs aldaar, waaromtrent hij mij zeide — ik heb het uit zijn eigen mond opgeteekend — dat de kinderen er letterlijk niets leeren, dat zij de school verlaten, even ontbloot van de meest primitieve kennis als zij er gekomen zijn. Ik deel dit den Minister mede, volkomen bereid den naam van den man die mij een en ander verteld heeft aan den Minister op te geven, omdat, naar het mij voorkomt, een dergelijke zeer krasse bewering van iemand die daar geboren en getogen is, toch de aandacht van de Regeering inderdaad verdient.

Nu stond dezer dagen in de couranten te lezen, dat er naar Suriname zal worden uitgezonden een inspecteur van het onderwijs. Ik heb daar eens naar geïnformeerd en ik meen dat het hier niet geldt het creëeren van een geheel nieuwen post, maar dat de inspecteur die op het oogenblik in Suriname is eerlang naar Nederland vertrekt en dat er een nieuwe inspecteur naar Suriname gaat.

Ik zou den Minister dit willen vragen: Zou het niet mogelijk zijn, dat die ambtenaar zijn post in Nederland iets vroeger verliet en dan ten opzichte van het onderwijs op Curaçao een opdracht kreeg om een onderzoek in te stellen? De autoriteiten aldaar zullen hem natuurlijk, wanneer de Regeering hem die opdracht geeft, volgaarne voorlichten; maar laat hij vooral uit eigen oogen kijken, opdat blijke wat waarheid is: of dat onderwijs inderdaad, gelijk die bijlage L zou doen onderstellen, aan redelijke eischen voldoet, dan wel of de Curaçaoënaar gelijk heeft, die daarvan zoo'n donker tafereel heeft opgehangen als ik heb medegedeeld.

Ik beveel dus in de derde plaats de belangen van het onderwijs in de aandachtige overweging van de Regeering aan.

Wordt vervolgd.

DE GOEDE NAAM VAN CURAÇAO.

In „De Nederlander" van 16 October 1913 komt een brief voor, no. 6, die niet onweersproken mag blijven. Reeds hebben op het voetspoor van de „Amigoe di Curaçao" schier alle bladen dezer kolonie krachtige tegenspraak doen hooren. Al zal die in het moederland niet onopgemerkt zijn gebleven, een afzonderlijke signaleering van de scheeve oordeelvellingen en valsche voorstellingen van dien briefschrijver schijnt niet onraadzaam.

Voorop sta, dat de schrijver van den boven aangeduiden brief niet iemand is, die voor onze Kolonie niets gevoelt. Zijn hart schijnt warm te slaan voor onze belangen. Zijn bedoelingen lijken uitstekend. Van versjachering van Curaçao aan de Vereenigde Staten moet hij niets hebben. Het denkbeeld jaagt hem het bloed naar de wangen. Nederland moet onze kolonie niet zoo stiefmoederlijk behandelen. Met nog eenige tonnen gouds is er van deze eilanden nog wel iets te maken. Het nalatige moederland moet zich van zijn roeping tegenover Curaçao bewust worden. Het moet niet langer onder de Kaïnleuze „Ben ik dan de bewaker mijns broeders?" Curaçao aan zijn droevig lot overlaten.

Ziedaar de strekking van zijn brief. Niemand zal durven zeggen, dat hier de haat aan het woord is; veeleer spreekt hier een opgewonden, een hartstochtelijke liefde. Maar hartstocht en opgewondenheid benevelen de rede, verduisteren het juiste gezicht op personen en zaken.

Welk een schromelijke overdrijving ligt er reeds in die hatelijke beeldspraak van wat de briefschrijver noemt „het Kaïnstandpunt" van het moederland tegenover Curaçao. Het is, alsof Nederland zich nooit om ons bekommert heeft, nooit iets voor ons heeft gedaan. Welnu, dergelijke, maar nog veel plompere overdrijving is schering en inslag van den heelen brief. Een vurig socialist, die over de gehate bourgeoisie het woord voert, zal het niet erger maken. Niets, letterlijk niets deugt er op Curaçao. Allen en alles worden op de ruwste wijze over den hekel gehaald. Met de somberste kleuren wordt geschilderd een misvormde gelijkenis, opdat het plichtvergeten Nederland, in het geweten gegrepen bij de aanschouwing van zooveel geestelijke ellende, sich bekeere, zijn Kaïnsgevoelens aflegge en eindelijk beginne met de zedelijke verbetering en opheffing der diep gezonken kolonie.

Dat er hier in de kolonie nog wel wat te verbeteren en op te heffen valt, wil ik grif toegeven. Misstanden en misbruiken vindt men overal; zelfs nog in landen waar men, om lijfeigenen te vinden, tot diep in de middeleeuwen moet teruggaan. Hoeveel te meer in tropische gewesten, waar, een goede halve eeuw geleden, de slavernij nog neep. Maar daarpaar den algemeenen toestand te beoordeelen en alles dan over één kam te scheren is, vergeef mij de uitdrukking, buffelachtig hyperbolisme.

Volgens dezen briefschrijver is Curaçao voor het meerendeel der Nederlanders, die hierheen komen, een desillusie, minder door zijn onbeteekenende plaats in de rijen der landen, als wel door de weinige achting, die men Nederland, Nederlanders en al het Nederlandsche toedraagt, en door de maatschappelijke toestanden, die hier gevonden worden."

Vooral een schrijver, die Curaçao zoo geweldig afkamt, mag zoo maar niet absoluut en zonder meer spreken van „de onbeteekende plaats van Curaçao in de rijen der landen."

Als men Curaçao niet uit zijn geografisch verband rukt, wel bedenkt dat het tot Zuid-Amerika behoort en in het oog houdt, hoe klein het is, dan moet men den heer Robertus Nurks zeer na in gemoedsaard bestaan, om van reden tot desillusie te kunnen spreken. Wat een scheepvaart, wat een drukke haven voor zoo'n klein en arm land! Er is echter meer. Hoeveel honderden vreemde jongelieden uit de naburige republieken hebben hier hun opvoeding ontvangen. Welk een beroemdheid heeft b.v. het pensionaat „Welgelegen" der eerw. zusters van Roosendaal. Ook bereiden de ordelijke, rustige toestand en de gevolgelijke veiligheid aan in hun eigen land verontruste vreemdelingen een gezochte wijkplaats. Tusschen twee haakjes plaats ik hier de opmerking, dat aan de Regeering en aan de volksopvoeding daarvan de eere toekomt. En van de zuidgrens van Mexico tot Peru is het St. Elisabethsgasthuis met roem bekend. Bekwame, in Holland gediplomeerde artsen werken daar met de eerw. zusters van Breda en ons gezond klimaat samen tot herstel van gezondheid voor tallooze vreemdelingen. En welk vreemd oorlogsschip, in onze wateren vertoevende met zieken aan boord, heeft geen dankbare herinnering behouden aan ons militair hospitaal op Plantersrust? Door zijn alomgeprezen zindelijkheid en waakzamen gezondheidsdienst, is Curaçao zelfs een unicum onder zijn geburen. Mij dunkt, dat Nederland reden heeft om met eenige fierheid op Curaçao te wijzen tusschen de zooveel rijkere en grootere landen van Zuid-en Midden-Amerika. Maar onze briefschrijver ziet in het moederland een slaperige, luie, plichtvergeten voogd: en de zweepslagen zijner hyperbolen kletsen en klappen teneinde het uit zijn dommel op te schrikken. Waarschijnlijk om op het eergevoel van den schuldige te werken, bazuint hij rond, dat men hier Nederland en al wat Nederlandsch is, weinig achting toedraagt. Ik, die dit schrijf, ben nu zoo ongeveer 30 jaar in de kolonie en beweer juist het tegenovergestelde. Hoevele gewezen ambtenaren, nu gepensionneerd of ter ziele, zou ik kunnen opnoemen, die men hier hooge achting toedroeg en van wie men nog altijd op sympathieke wijze spreekt. En onder de meeste en beste aller standen heerschen liefde en verknochtheid jegens Nederland, welks bestuur men een geluk en zegen vindt voor deze gewesten. De gedachte de aanhoorigheid aan Holland te moeten verwisselen met die van welk ander rijk ook is voor hen een schrikbeeld. En het kan moeilijk anders. Wij leven in voortdurende aanraking en verkeer met de ons omringende landen en wat wij daar zien en ondervinden steekt zoo nadeelig af bij onze veel betere toestanden, dat de sympathie voor het moederland de meest natuurlijke zaak wordt.

Wat ik opgemerkt heb is dit. De Curaçaonaar bemint zijn geboortegrond zeer en ofschoon hij een verstandige hekeling van verkeerdheden in volk en toestanden zeer goed verdragen kan, zoo wendt hij zich begrijpelijkerwijze met weerzin af van die Hollanders, die, prat op een in menig opzicht gewaande superioriteit, met onverholen minachting neerzien op en spreken over onze bevolking en landaard. Zulken Nederlanders, hier helaas geen hooge uitzondering, betaalt hij met gelijke munt. Maar zijn houding tegenover zulke mannen vindt niet de oorzaak in hun Nederlandschap, maar in hun dom en verwaand prijken daarmee tot grieving van anderen.

Maar de ernstigste oorzaak van desillusie voor hier verblijvende Hollanders zijn, volgens den briefschrijver, onze maatschappelijke toestanden. Ook op dit punt overdrijft hij schromelijk. Hij neemt zijn standpunt te hoog voor een rechtvaardige beoordeeling. Ik wil gaarne toegeven, dat de moraliteit met name in het stadsdistrict nog niet de gewenschte hoogte heeft bereikt. Let men echter op alle tegenwerkende omstandigheden, dan is er veeleer reden tot dankbaarheid en tevredenheid over het reeds bereikte.

Onze hoofdstad is een havenplaats; daarenboven garnizoensplaats en station van een oorlogsschip, terwijl ze ook nog al eens voor eenige dagen bezocht wordt door vreemde oorlogsschepen. A bon entendeur, demi mot! Een niet onaanzienlijk deel onzer mindere mannelijke bevolking ziet zich gedwongen jaarlijks op de plantages of in de mijnen der naburige republieken zijn brood te verdienen en geraakt daar voor eenige maanden onder pestilente invloeden. Dat zegt ook veel. Dan mag men niet uit het oog verliezen de hier dikwijls nijpende armoede, die vooreerst het sluiten van voor de wet geldige huwelijken belemmert en de onzedelijkheid ook anderszins in de hand werkt.

In ieder geval, wat de briefschrijver tot nadere verklaring van die desillusionneerende toestanden te berde brengt, als hij beweert „de moraliteit is tot het laagste peil gedaald; om ontucht en overspel verdraait niemand een hand" is een grove beleediging voor het grootste en beste gedeelte uit alle standen der bevolking.

Hoe hoog zijn verontwaardiging tegen onzedelijkheid en zijn verlangen naar een hooger peil van moraliteit ook te prijzen zij, men dient de goede zaak niet, door de gezonde kern dier bevolking zoo smadelijk in den hoek te trappen, als met des briefschrijvers ruwe generaliseering geschiedt. Ook het aanschennen van duizenden zedelijke inwoners dezer kolonie is een onzedelijke daad en met den eenen duivel drijft men den anderen niet uit.

Over eenige andere beschuldigingen in den brief handel ik in een tweede schrijven.

(Het hierbedoelde tweede schrijven kwam zooeven in ons bezit en zal in het volgend nummer geplaatst worden. Red.

De Tijd.

Algemeene toestand der republiek COLUMBIA.

Slot.

Talrijk zijn de plannen voor den aanleg van andere spoorwegen, doch deze worden voor uitvoering nog niet rijp geacht. Met uitzondering van bovengenoemden kabelspoorweg, welke bij de Doradalijn aansluit, moeten alle lijnen gevoed worden met plaatselijke vrachten, door middel van de muilezelpaden, waarlangs de voor uitvoer bestemde landbouwproducten en delfstoffen worden aangevoerd.

Er worden vele soorten van delfstoffen in het land gevonden; de goudproductie is belangrijk en de mijnen zouden op grootere schaal kunnen worden geëxploiteerd, wanneer de wegen beter geschikt waren voor het vervoer van zware machinerieën en de vrachten lager waren.

De smaragdmijnen van Columbia

---

maal tegen dien paal.

Maar de paal zei niets.

Toen keek ie eens schuin omhoog, schudde ze'n bol en ging pruttelend verder.

Ik bedoel natuurlijk de man, niet die lantaarnpaal.

Denk nu niet, dat die brave reeds aan 't jandoedelen geweest was. Heelemaal niet, was even nuchter als ballastjochie in den piepwagen van straks.

En voortdurend ziet men vrouwen met groenten of gras of vruchten op hun ondeukbare schedels voorbijwiegheupen, die luide al hun huiselijke geheimen, soms zoo cynisch mogelijk, er uitflappen.

En niemand, die er notitie van neemt.

's Lands wijs, 's lands eer.

Maar meer onhebbelijk is de fatale gewoonte om geen boe of ba te zeggen, als je iemand tegenkomt.

En nog fataler, als men iemand allervriendelijkst goendag wenscht, en ze je aankijken of ze 't in Keulen hooren donderen, of ze je met huid en haar willen verslinden.

Laat je in Curaçao van Westpunt tot stad 'n paar honderd menschen ontmoeten, 'n paar 100 gulhartelijke Bon dia's en Com bai's klinken je tegen.

Hier geen kwestie van.

En 't gekste is, 't waarom er van snap ik niet.

Dat je in Rotterdam, of in New-York die goeie oude hollandsche gewoonte niet kunt volgen, soit, maar hier! Neen nog eens, dat snap ik niet.

Kom ik, gepasseerde week 'n erf opgekuierd, waar 'n stuk of 5 menschen zitten te lanterfanten.

't Waren mannen.

Ze hadden hoeden op.

Een, ik zie 't nog, was geabsorbeerd in subtiele beschouwing van z'n grooten teen.

In Curaçao zou elkeen wie ook, minstens opstaan en je groeten.

Hier niet. Ze zaten en bleven zitten, precies als de hoeden op hun schedels.

Good afternoon, zeg ik.

Toen klonk ook 'n brommerig dito.

Basta!

Wat ik toen dacht, zeg ik niet.

Hebben 't altijd over de hoogere beschaving van den Bovenwindschen minderen man, boven den Curaçaoschen, omdat ie 'n wereldtaal spreekt.

Ik heb van die superioriteit nog niets gemerkt.

Tot nu toe staat ze'n Curaçaosche broeder bij mij, ook in dit opzicht, heel wat hooger aangeschreven.

Maar groeten ga ik, voor 'n maand of wat, allerheuschst, allervriendelijkst elk tweebeenig redelijk wezen, dat ik tegen kom.

Zullen zien of dit paardenmiddel iets zal uitwerken.

Succes van mijn pogen deel ik u later wel eens mee.

* * *

't Is nu elf uur 's avonds.

Schrijverij wilde niet vlotten.

Buurmeisje van me, lief 10 jarig meisje, speelde piano.

Wat ze wel meer doet, en om den drommel niet onverdienstelijk.

Maar van avond tegen 8 uur, juist toen ik me copiefähig voelde, intoneerde ze 't bekende „La prière d'une Vierge" dat 'n wereld van herinneringen, beelden uit mijn kinderjaren, mijn brainbox deed binnenwieken.

Eenig gezellige huiskamer — verjaarochtend, pianostoeltje met muziekboeken opgehoogd, garnalenvingertjes, die onzeker de toetsen slaan.

Zoo ziet men, dat 't pianospel van 'n tienjarig buurmeisje 'n krantenman soms booze parten kan spelen.

Maar nu is 't elf uur.

Alles slaapt. Ook 't kleine pianistje.

Ook mijn paard met ze'n leelijken kop.

Ook mijn linkervoet.

Maar dat interesseert u misschien minder.

Buiten hoort men niets.

Alleen 't eentonig zeegekabbel, heen en weer, heen en weer.

Piepend geluid in de buurt — neen, niet van 'n kruiwagen — van 'n beest, sommigen zeggen 't is 'n slang, anderen beweren 't is 'n kikvorsch.

Geen gekweel van Curaçaosche nachtegaal, hetwelk ik noode mis.

En zoo dommelt St. Martin voort in rustigen rust, totdat de grooms weer met hun vrachtje naar zee tijen.

En mijn overbuur, de bewuste lantaarnpaal, staat ze'n eigen, zonder lichtenden kop omdat 't maantje schijnt, gruwelijk te vervelen.

Ik ben blij, dat ik geen lantaarnpaal ben.

JAN PAUL.

St. Martin, 7 Febr. 1914.

zijn de grootste ter wereld en produceeren steenen van de beste qualiteit; zij werden tot voor kort door eene Engelsche maatschappij voor de regeering geëxploiteerd, doch thans is de exploitatie gestaakt, in verband met de liquidatie dezer maatschappij. Behalve deze staatsmijnen zijn er verscheidene smaragdmijnen, toebehoorende aan particuliere ondernemers, die deze mijnen kunnen exploiteeren tegen betaling van 10 pCt. der brutowinst aan de schatkist.

Er zijn vele groote steenkolenmijnen, doch deze liggen eveneens in het binnenland. Men beweert, dat in vele streken van Columbia petroleum voorkomt, doch er heeft tot dusverre geene systematische exploitatie plaats gehad.

De regeering verbetert gaandeweg het post- en telegraafwezen, dat, den aard van het land in aanmerking genomen, reeds goed kan worden genoemd. Te Santa Marta bestaat een station voor draadlooze telegrafie (Marconi), dat eigendom is van de „United Fruit Company" terwijl ook te Cartagena een dergelijk station (Telefunken) is gevestigd, en de regeering met de Marconi-maatschappij onderhandelingen heeft aangeknoopt voor de oprichting van een station te Bogotá en in andere plaatsen.

Op onderwijsgebied valt vooruitgang waar te nemen. Bogotá wordt in de overige Spaansch sprekende landen het „Athene van Zuid-Amerika" genoemd.

Te Bogotá zijn verscheidene banken gevestigd, welke, hoewel met klein kapitaal werkend, eene goede „standing" hebben; ook te Barranquilla en Medellin bestaan banken. Het pond sterling is wettig betaalmiddel en het papiergeld, waarvan thans slechts genoeg is voor handelsdoeleinden; heeft de vaste waarde: 100 pesos = 4 sh. De wisselkoers schommelt 3 pCt. boven of beneden dit cijfer naar gelang van vraag en aanbod. Geldzendingen in het binnenland moeten gewoonlijk plaats hebben via Bogotá, waardoor het verzonden geld dikwijls dagen lang buiten [illegible] blijft.

De vooruitgang van het land is langzaam, tengevolge van de weinig speling latende en conservatieve wetten, welke door de uitvoerende macht bij het verleenen van concessies moeten worden gevolgd; wanneer eene concessie wordt aangevraagd, welke niet volgens de bestaande wetten kan worden behandeld, moet zij aan de goedkeuring van het Congres worden onderworpen, waarbij gewoonlijk van de zijde der afgevaardigden uit de meer afgelegen gedeelten van het land oppositie wordt gevoerd.

Het aantal van deze afgevaardigden vermindert echter langzamerhand. Maatregelen worden genomen in het belang van de ontwikkeling van het land. Zoo wordt het leger door drie Chileensche officieren volgens Duitsch systeem gereorganiseerd De politie is goed en de inboorlingen zijn over het algemeen gehoorzaam aan de wetten. Voor de kustbewaking zijn stoombooten aangekocht en in Spanje gevormde marine-officieren zijn begonnen de jaren lang verwaarloosde kanonneerbooten weer in orde te maken, in afwachting, dat de toenemende welvaart van het land een krediet voor de aanschaffing van nieuwe kruisers zal veroorloven.

Handelsberichten.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De nieuwe bouw van het St. Elizabeths-Gasthuis vordert reeds heel aardig. De vleugel bestemd voor apotheek, laboratorium, verbandkamer en magazijn, waarboven verschillende klaskamers zijn ingericht, is al voltooid, zoo mede de nieuwe kapel. Deze kapel, een flink, ruim, luchtig gebouw, hoog en breed opgetrokken, werd Donderdagmorgen op plechtige wijze ingewijd door den Apostolisch Vicaris.

Onder het luiden der klokken kwam Mgr. VUYLSTEKE, precies om acht uur, vergezeld van zijne beide Secretarissen, voor de hoofdpoort aan, waar Z.D.H. werd opgewacht door de Heeren van het Bestuur en de Eerw. Zusters.

Na zich met de H. Gewaden te hebben bekleed, trok Monseigneur in processie naar de hoofddeur der Kapel en begon de plechtige gebeden der inwijding.

De geheele stoet assistenten, het Kruis voorop, trok met den Bisschop rond de Kapel, terwijl de Eerw. Zusters volgden onder het bidden van den Psalm *Miserere*. Toen Monseigneur de vier buitenmuren gezegend had en besprenkeld met wijwater kwam Z.D.H. weder voor de hoofddeur te staan, waar de verdere gebeden werden verricht en de Kapel werd toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van Smarten.

Toen werden de deuren geopend en trok de processie onder het zingen der Litanie van Alle Heiligen in de Kapel, die toen in haar geheel door den Bisschop werd gewijd, waarna de binnenmuren gezegend werden. Na afloop der inwijding droeg de Bisschop het eerste H. Misoffer op in de nieuwe kapel, daarbij geassisteerd door den Zeereerw. Pater J. VAN BAARS, President, den Weleerw. Heer F. J. A. VAN DEN DONK, Secretaris van het Bestuur, en de beide Secretarissen van Monseigneur.

***

Maandagmorgen zijn met de *Montevideo* hier aangekomen de Zeereerw. Paters W. JOCHEMS en J. NIELEN, die in Sintiago de Chile werkzaam zijn geweest.

Dinsdagmorgen vertrokken de Hoogeerw. Pater G. WOLSKY, Vicaris Provinciaal en de Zeereerw. Heer A. EBLIS met de *Estelle* naar Aruba, terwijl de Zeereerw. Pater F. HENDRIKS, Pastoor van de Playa op Bonaire des avonds hier arriveerde.

Het St. Thomas-college heeft gisterenmorgen een harer beste leeraren door den dood verloren. Na een kortstondige ziekte overleed in het St. Elizabethets-gasthuis de Eerw. Frater GAUDENTIUS.

Dit sterfgeval is een harde slag voor de Missie in het algemeen, maar in het bizonder voor de Eerw. Fraters. Zij verliezen in Fr. GAUDENTIUS een zeer kundig leeraar en bekwamen opleider voor jeugdige onderwijzers.

De Eerw. fr. GAUDENTIUS, ADRIANUS, THEODORUS MERKX, is te Heusden geboren, den 14e October, 1853, trad 5 Sept. 1871 in de Congregatie der Fraters te Tilburg, haalde in Nederland de hoofdacte en acte Duitsch en bleef aldaar in verschillende inrichtingen werkzaam tot 8 Juli 1896, toen hij naar Curaçao werd gezonden.

Hier was hij een tijd lang hoofd der Aloysiusschool, en werd later leeraar aan het St. Thomas-college, waar hij met zeer veel vrucht werkzaam was.

Jarenlang was hij lid der examencommissie, aan welker werkzaamheden hij [illegible] November van het vorige jaar heeft [illegible] genomen. Om zijn [illegible] optreden stond [illegible] de collége hoog in aanzien.

Dezen morgen werd zijn stoffelijk overschot onder buitengewoon groote deelneming [illegible].

Godsdienst en Beschaving.

Als oorzaak tot gevolg zoo staat Godsdienst tot beschaving en daarom is iedere poging om meer Godsdienstzin onder het volk te brengen een stap voorwaarts op den beschavingsweg.

Het mag wel genoemd worden een sociaal werk, hetgeen wij gisterenavond mochten bijwonen in de Kathedrale kerk.

Het gold de opdracht van 50 jongelingen uit de volksklasse als leden van de Congregatie.

De opgepakte menigte in de wijde kerk getuigde van zeer groote belangstelling en waardeering.

Het was zeer begrijpelijk, dat de Directeur, de Weleerw. Pater A. KUYPERS, deze gelegenheid te baat nam om te wijzen op de groote noodzakelijkheid en hooge waarde der opvoeding, vooral van hen, die reeds de school verlaten hebben.

Moge de goede God het werk zegenen.

Inspectiereis.

Donderdag heeft de Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant en den districtmeester van het 4e en 5e district, een inspectiereis gemaakt door dat district.

Commandant Appel.

8 Maart a.s. zal de wakkere commandant der Brigade Marechaussee met verlof naar Nederland vertrekken, na een onafgebroken dienst van 30 lange jaren. Dit kunststukje zullen weinige ambtenaren hem na doen. Dertig jaren trouwe dienst, zonder ook zelfs een enkele maand binnenlandsch verlof! De Curaçaosche maatschappij is dan ook langzamerhand samengegroeid met Commandant APPEL, en het zal een ieder vreemd vallen hem niet meer te zien. Doch gezondheid voor alles! het jaar verlof is dubbel en dwars verdiend!

Wie zal hem nu opvolgen?

't Zal moeilijk zijn hem te vervangen, met zijn kennis van personen en toestanden, en zijn gemakkelijke manier om met vreemden om te gaan.

De Emma-brug

heeft een nieuwe machine, waardoor de brug vlugger open en dicht kan.

Als het nu maar gebeurt ook!

Luis Palma.

Deze vermaarde violist en pianist heeft een kunstreis gemaakt door Europa en Amerika en werd overal, in Parijs, Londen, Buenos Aires, Santiago de Chile, Cartagena etc met lof overladen.

Eerstdaags zal hij ook optreden voor het Curaçaosche Publiek.

Draadlooze Telegraphie.

De stations op Curaçao, Aruba en Bonaire zijn gedurende het geheele jaar 1913 in bedrijf geweest.

Het aantal verzonden telegrammen bedroeg:

door Curaçao	......	1350	met 22521	woorden
Aruba	......	922	„ 15725	„
Bonaire	......	536	„ 9939	„

en dat der ontvangen telegrammen:

door Curaçao	......	1921	met 32580
„ Aruba	......	647	„ 11362
„ Bonaire	......	542	„ 8446

In vergelijk met het jaar 1912 is het aantal van ontvangen telegrammen tusschen Curaçao, Aruba en Bonaire een weinig vooruitgegaan, het aantal verzonden telegrammen evenwel sterk stijgende.

Wat de ontvangst en verzending van telegrammen van stoomschepen betreft deze, is ook merkbaar stijgende:

In

1912	werden verz.	98	tel. met	1270	wrd
1913	„ „	164	„ „	2447	„
1912	„ ontv.	266	„ „	3507	„
1913	„ „	436	„ „	5855	„

Het station, hetwelk is gegarandeerd voor den afstand van 500 Kilometer, heeft in 1913 gecorrespondeerd op afstanden van 2400 à 2500 K.M.

Deze statistiek bewijst zonneklaar hoe ons station voor draadlooze telegrafie met den dag aan beteekenis wint. Door Curaçao, Aruba en Bonaire werden te zamen 2808 telegrammen verzonden in 1913 met een totaal van 48.186 woorden, ontvangen werden 3110 telegrammen, met 52.388 woorden.

Wij weten niet, of het in de bedoeling ligt des Ministers, nu Curaçao als marine-station werd opgeheven, ook het Marconi-station op te heffen, dat door Marinepersoneel wordt bediend. Zijne Excellentie kon ons echter wel eens een tweede leelijke verrassing bereiden, en eerst zijne verklaringen in het licht zenden, als de overrompeling is geschied, evenals gebeurde bij de teruggroeping van Hr. Ms. *Zeeland*. Dat de Koloniale Raad en de Kamer van Koophandel derhalve eens op informatie uitgaan en volle zekerheid vragen omtrent het voortbestaan van de draadlooze. Dit station is in den tegenwoordigen tijd onmisbaar voor een haveuplaats van eenige beteekenis, zooals Curaçao is. En daarbij zoo langzamerhand zullen de onkosten wel gedekt worden door de inkomsten. Dit station staat op gezonden bodem, het kan mettertijd zelfs een bron van inkomsten worden.

Landbouwcursus.

De Directeur van het Jongensweeshuis op Sta Rosa heeft overleg gepleegd met den Landbouwkundige waardoor het mogelijk is geworden dat een cursus in den landbouw gehouden wordt voor de weezen.

Havenwerken.

Alles is wachtend op Prof. KRAUS. De zandzuiger, baggermachine en het ontstekingsschip, zijn alle drie in reparatie geweest en begonnen deze week weer met nieuwen moed het werk. De oud-minister en hoogleeraar kan dezer dagen verwacht worden.

Officieele berichten.

Door de firma S. E. L. MADURO & SONS is, met vergunning van het Bestuur, op een diepte van 18.30 Meter een verhaalboei gelegd op een afstand van 98.50 Meter bezuiden het Westelijk uiteinde van de Juliana-werf in het Schottegat.

Aan den onderwijzer 3de klasse aan de Hendrikschool alhier G. TROOST is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan Mej. A. J. [illegible]SEL, onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool alhier tot herstel van gezondheid veertien dagen verleend.

J. W. FA[illegible] tijdelijk aangesteld tot kommies 3de klasse der belastingen op Curaçao.

De tijdelijke havenmeester en loods op Curaçao J. S. LUDWIG is eervol ontheven van de verdere waarneming dier functiën.

Het door den Gezaghebber van St. Eustatius aan den havenmeester en loods aldaar D. J. H. DE GENESTE tot herstel van gezondheid verleend verlof van een maand is goedgekeurd en aan hem is twee maanden verlofsverlenging verleend tot verder herstel van gezondheid.

Aan den wd. gouvernementsgeneeskundige van Saba CH. J. SAMSON is tot herstel van gezondheid een maand en veertien dagen verlof verleend en de wd. gouvernementsgeneeskundige van St. Eustatius D. S. BERGEN is ook belast met den geneeskundigen dienst op Saba.

Mej. J. S. H. FORBES, in het bezit van de akte van bekwaamheid als onderwijzeres 3de klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool alhier.

De Gezaghebber van Saba P. L. GORSIRA is eervol tijdelijk van die functiën ontheven en tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van Gezaghebber van St. Eustatius; en de 1ste commies ten kantore van den Kolonialen ontvanger alhier W. A. C. WILLEMSEN is tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van Gezaghebber van Saba.

Mej. CORNELIA SUPRIANA-GOMEZ is eervol ontheven van de functiën van tijdelijke hoofdvlechtster aan den vlechtcursus te Oranjestad op Aruba.

Aan den brigadier bij de brigade marechaussee alhier E. G. GRESSMANN is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend.

Regenval.

Gedurende de maand Januari.

Fort Amsterdam	71.8
Westpunt	27.4
Plantage Siberië	28.
Kl. St. Martha	40.9
Hoffi Abao	45.5
Cas Chikitoe	36.
Sta. Maria	34.7
Plantage Gr. St. Joris	27.5
Wilhelmina-tuin	17.5
Sta. Rosa	36.5
Beekenburg	35.2
Noordkant	31.5

Dankbetuiging.

Ontvangen van de H.H. James & Henry Jones een nieuwe tijdtafel der *Leyland-Line*.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven, enz.

Heriberto Barbara, Indalecia Castro, Rosalinda Curiel, Stephanus Da Costa Gomes p/a Isabel de Windt, Hendrika I de D. C. Gomez, Gabriel De Granada & Co., Antoinette M. Lampe, Martinus Leito, Ariel Lendor, José M. Ortega R., P. Bemp, A. Romero P., Anita Rotestam, Ana van der Bent, Eduardo Cicilia, Mari Rynedo.

Aanget. stukken: Sinjago Antonio, Manuel Escobaal 2, Cristina Leent, Anita Rotestam.

Drukwerken: Ch. Plakind, Mej. weber, Maximilliano Lopes R., Ramon Domingues.

Niet voor verzending vatbaar een briefkaart verzonden door „Alfonso".

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 98 ratten.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 20 Februari 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per KG........	—
ZOUT per vat van 180 K.G.........	f 0.80
DIVIDIVI per K.G..................	„ 0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1ste kw.	„ 0.70
id. per KG. 2e kw.	„ 0.60
HUIDEN per K.G..................	„ 0.75
GEITENVELLEN per K.G...........	„ 1.15
WOL per K.G....................	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.55
BEENDEREN per K.G..............	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G..........	„ 0.05

STROOHOEDEN (hippijapa).

Kwaliteit No,	1	per dozijn		„ 3.37½
„ „	1 (gebleekt)	„ „		„ 3.50
„ „	2	„ „	....	„ 5.25
„ „	3	„ „	....	„ —
„ „	3	„ „	....	„ —
„ „	4	„ „	....	„ 7.—
„ „	5	„ „	OLA	„ —.
„ „	6	„ „	....	„ 8.50
„ „	7	„ „	....	„ 9
„ „	8	„ „	OLA	„
„ „	9	„ „	....	„ 12.50
„ „	10	„ „	OLA	„ 12
„ „	11	„ „	....	„ 13 50
„ „	12	„ „	OLA	„ 15
„ „	13	„ „	....	„
„ „	14	„ „	OLA	„
„ „	15	„ „	....	„
„ „	1	van 25 c.M. of minder		f 3

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

1. Tjakra Negara Marsch Dr. Pontenger
2. Feestouverture (1e uitv.) R. F. W. Boskaljon
3. Dolores Valse E. Waldteufel
4. Fantaisie sur La Mascotte Ed. Audran
5. Alte Cameraden Marsch C. Teike
6. Potpourri de Lucresia Borgia G. Donizetti
7. Lied aus der oper: Der Vogelhändler C. Zeller
8. a. No Llores tu Valse (1e uitv.) G. A. Boskaljon
   b. Choclo Tango (1e uitv.) A. G. Villoldo

Zeer Juist.

Het *Kol. Weekblad schrijft*:

In de dagbladen vonden wij het volgende merkwaardige bericht: Bij den Minister van Koloniën bestaat het voornemen tot uitzending van een inspecteur voor het onderwijs in Suriname, aan wien zal worden opgedragen de reorganisatie van het lager en meer uitgebreid lager onderwijs, de organisatie van het ambachts-, industrie-, huishoud- en handelsonderwijs en de voorbereiding van het landbouwonderwijs in de kolonie.

Sinds eenigen tijd wordt daar te lande een proef genomen met eene zich meer aan de eischen van de practijk aansluitende inrichting van het lager onderwijs, waarbij men door invoering van handenarbeid, gebruik van een schooltuin enz., de zelfwerkzaamheid van de leerlingen tot haar recht wil doen komen. Het moet thans in de bedoeling liggen, op dien weg voort te gaan.

De uit te zenden inspecteur, aan

wien een jaarwedde zal worden toegekend van f 6000 met vier driejaarlijksche verhoogingen elk van f 250 's jaars, zal in de gelegenheid worden gesteld om na zijne benoeming zich hier te lande nog eenige maanden voor zijn werkkring in de kolonië voor te bereiden.

Vermoedelijk zal aan den nieuwen inspecteur tevens worden opgedragen het directoraat van de Normaalschool voor a.s. onderwijzers te Paramaribo, waaraan een toelage boven het hiervoren vermelde traktement is verbonden".

Ernst of kortswijl? Nederland bezit veel knappe mannen, maar waar denkt de Minister dezen universeelen geest te vinden? Tot dusver heeft de ervaring geleerd, dat het uiterst moeilijk is eerste klasse-mannen te vinden, bereid om als ambtenaar naar Suriname te gaan. En zoo'n universeel genie wil men met f 6000 traktement afschepen! De man is minstens het drievoudige waard, gesteld dat hij te vinden is. En vindt men hem, dan zouden wij in overweging geven dien schat hier te houden, of wil men hem aan de kolonie afstaan, hem tevens nog eenige andere reorganisaties op te dragen, b.v. die van de politie, die van het landbouwdepartement, van de commercieele boekhouding enz. enz. Men zou dit op een koopje kunnen doen door den man voor elke dezer extrareorganisaties eene kleine toelage te geven, die niet behoeft mede te tellen bij de berekening van zijn verloftraktement en pensioen.

Wellicht is het nog tijd den Minister te waarschuwen. Op hem die de koloniale toestanden kent, maakt niets een meer lachwekkenden indruk dan het misbruik van het groote woord „reorganisatie", waar men niet anders bedoelt of bedoelen kan dan kleine verbeteringen, die natuurlijk steeds noodig blijven op elk gebied.

Voorts zouden wij den Minister willen aanraden Suriname niet als proefveld te gebruiken voor een richting in het onderwijs, die hier nog zeer weinig aanhangers telt, wat niet belet, dat men op de scholen het slöjdonderwijs kan invoeren en de kinderen als afwisseling in een schooltuin laten werken, mits men daarvan geen te hooge verwachtingen koestert. Hoofdzaak in de volksschool moet, ook in Suriname, blijven het onderwijs in lezen, schrijven en rekenen. Laat men dat groote woord „reorganisatie" los en blijft men op practisch terrein, dan is de uitzending van het universeele genie niet noodig en kan men in Suriname den geschikten persoon vinden, om als inspecteur voor het onderwijs op te treden voor het geval de huidige inspecteur den dienst wil verlaten.

De Minister bedenke zich bijtijds en raadplege ook anderen dan zijn gewone adviseurs vóór hij een weg opgaat, die niet anders dan teleurstelling zal opleveren.

De Minister is een veel te practisch man, om zulke onpractische maatregelen te nemen. Hij moet inzien, dat geen mensch in staat is om zich in „eenige maanden" hier te lande voor te bereiden voor al de organisaties en reorganisaties, die hem ginds wachten.

En wordt er een mensch gevonden, die in den waan verkeert, dat hij het lager en uitgebreid lager onderwijs, het ambachts-, industrie-, huishoud- en handelsonderwijs en daarenboven het landbouwonderwijs zal kunnen reorganiseeren of organiseeren dan...... zende men dien kwast niet naar Suriname. Hij zou ten koste der kolonie de plaats innemen van een bekwaam man, die in Suriname zelf te vinden is, mits de Minister goeden raad inwint."

Uit de naburige republieken.

Sto. Domingo. Men begrijpt er gewoon niets van, als men de kranten leest. Te midden van hevige politieke beroering ziet men de aankondiging van concerten, footballmatch, vliegdemonstratie etc. Alles schijnt gewoon zijn gang te gaan en de politieke verwikkelingen schijnen besloten tot Senaat en Kamer. Ook de Regeering werkt kalmpjes door. 19 Februari is men begonnen met den aanleg van een nieuwen spoorweg, welke Samaná, Santiago, Salcedo en la Moca verbindt. Als deze lijn gelegd is, kan men van la Plata tot Sanchez per spoor reizen en in 24 uur meer dan 220 Kilometer afleggen. Ook is men druk bezig aan het verbeteren der karrewegen en het aanleggen van kaden, ook al met het oog op de opening van het Panamakanaal.

Rustig zijn anders de gemoederen nog lang niet. De Regeering is zoo voorzichtig de Republikeinsche Wacht in de hoofdstad te versterken. Er zijn nu ± 300 manschappen vereenigd.

De Senaat heeft in publieke zitting van 3 Februari de beschuldiging tegen President BORDAS nietig verklaard met 6 tegen 2 stemmen.

In verschillende plaatsen houdt men openlijk manifestaties voor de candidatuur van President BORDAS. De Senaat besloot op 12 Februari met 7 tegen 1 stem de Regeering te machtigen $ 100.000 te lichten uit het fonds, dat in Amerika gedeponeerd is, the Guaranty Trust, tot het bouwen van nieuwe douanekantoren.

Haïti. De laatste berichten melden, dat het in deze republiek heel erg gespannen heeft, voor men weder een President had. Er waren te veel candidaten. Senator BELLIARD was de baas in Kaap Haitiano en in het Noorden, maar de *Cacoses*, de revolutionairen van het Noorden, proclameerden DABELMAR THEODORE tot president. Dit had plaats op 29 Januari. Een paar dagen later, 3 Februari, werd er hevig gevochten te Gonaives, Grl. ORESTE ZAMOR overwon THEODORE en proclameerde zich zelf tot President. Dien dag sneuvelden 300 manschappen. 7 Februari trokken de troepen van ORESTE ZAMOR de hoofdstad Port-au-Prince binnen. De orde werd betrekkelijk goed gehandhaafd, dank zij de hulp der Amerikanen en Duitschers. 8 Februari werd Grl. ORESTE ZAMOR gekozen met 94 van de 105 stemmen, hij was ook onmiddelijk gereed met de benoeming van het nieuwe Kabinet. Een paar dagen later zond hij zijn troepen terug naar Cabo Haitiano om Grl. DEBELMAR THEODORE tot onderwerping te brengen, die geen afstand wilde doen en ORESTE niet wilde erkennen, maar openlijk in het Noorden als President optrad en bijv. een Vice-consul van Haïti op Sto. Domingo benoemde.

Men vreest een tweede revolutie.

Venezuela. Alles wijst er op, dat het in deze republiek ook spoedig tot een uitbarsting zal komen. Op Curaçao bevinden zich op het oogenblik ± 40 politieke vluchtelingen. Als Nederland een oorlogschip wil zenden naar onze Kolonie, moet het dit spoedig doen. Het is nu meer dan ooit noodig.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

De toestand in Albanië.

Van verschillende zijden verzekert men, dat de prins van Wied den 25en Februari zijn plechtigen intocht te Durazzo zal houden. Zijn eere-escorte zal bestaan uit twee bataljons van het Duitsche, twee van het Oostenrijksche en twee van het Italiaansche leger. De vaart naar Durazzo vindt plaats in begeleiding van twee Duitsche, drie Oostenrijksche en twee Italiaansche oorlogschepen. Mogelijk zal ook een Russisch schip aan de begeleiding deelnemen.

Het tegenwoordig provinciaal regeeringsgebouw wordt tot vorstelijk residentiepaleis omgebouwd.

De prins van Wied gaat een gevaarlijk avontuur tegemoet. In Berlijn is men ervan overtuigd, dat de prins en zijn familie zich in groot gevaar begeven, wijl het onbetwijfelbaar vaststaat, dat een groot aantal Albaneesche fanatici rondloopen, die in den moord op den prins een nationale heldendaad zouden zien. Keizer Wilhelm moet den prins nadrukkelijk afgeraden hebben, zich aan 't „Albaneesch avontuur" te wagen. De Keizer heeft zich zeer zwartgallig uitgelaten over de troonbestijging van den prins. De gebeurtenissen der laatste dagen in Albanië hebben de meening van den Keiser en van de autoriteiten in Berlijn aangaande de troonsbestijging van den prins nog pessimistischer gemaakt.

Het blijkt n.l. dat Ismaël Kemal, het hoofd der voorloopige regeering, deel heeft genomen aan de Turksche samenzwering om een Mohammedaan op den Albaneeschen troon te plaatsen. Volgens berichten uit Weenen staat het aftreden van Ismaël Kemal in verband met voor hem compromitteerende stukken, welke aan den dag zijn gekomen bij het onderzoek van den krijgsraad in sake den mislukten Turkschen aanslag.

Men seint uit Koritza, dat de toestand in het binnenland van Albanië onrustbarend is. Er zouden verscheidene gevechten hebben plaats gehad tusschen de aanhangers van Essad pasja en die van de voorloopige regeering. Daar de soldaten van Essad een aantal plaatsen hebben bezet, zouden de bey's en andere vertegenwoordigers der voorloopige regeering gedwongen zijn naar de Koritsa te vluchten, waar zij bescherming en onderkomen zouden hebben verzocht bij de Grieksche overheid.

De voorloopige regeering heeft niets meer in te brengen en ook de internationale commissie, die haar werk zou overnemen, mist alle gezag buiten Valona. De leden dier commissie zijn bevreesd voor hun veiligheid en treffen maatregelen om eventueel te vluchten naar de gestationneerde schepen. Mohammedaansche fanatici trekken door de dorpen en ageeren tegen de Christenen en tegen den Christenprins.

De Grieken moesten tegen den 18en Januari het gebied hebben ontruimd, dat door de mogendheden aan Albanië is toegewezen. Zij hebben reeds Colonia, Vaskopeia en Koritsa ontruimd. Er worden ernstige onlusten gevreesd, die de internationale, controle-commissie niet keeren kan. Zij tracht dit, evenals de Nerderlandsche organisators der gendarmerie door een proclamatie te doen. Veel indruk zal zoo'n proclamatie op de fanatieke Mohammedanen niet maken!

De staking in Zuid-Afrika.

Dank zij de krachtige houding der Zuid-Afrikaansche regeering is de staking, die volgens een bericht in de „Daily Express" geheel een revolutionair karakter droeg, aan het verloopen.

De krijgswet, in de voornaamste steden afgekondigd, wordt in al haar gestrengheid toegepast. Onlangs deed de politie te Johannesburg weer een inval in het hoofdkwartier van de arbeiderspartij tijdens een vergadering van afgevaardigden der typografenvereenigingen, en arresteerde alle afgevaardigden ten getale van 62, wegens overtreding van de wet op den staat van beleg, welke een vergadering, zonder vergunnig der autoriteiten uitgeschreven, verbiedt.

Nu de leiders zoo wat allen achter de grendels zitten, gaan de arbeiders weer aan het werk. Te Johannesburg hervatten de arbeiders weder bij troepen tegelijk den arbeid.

Te Braamfontein en andere belangrijke punten van den spoorweg verklaren zij dat het nutteloos is, de staking zonder leiders voort te zetten.

Volgens telegrammen uit alle deelen van de Kaapkolonie te Kaapstad ontvangen heerscht overal orde. De stakers hervatten den arbeid.

Ook te Pretoria is alles kalm. De stakers hebben den arbeid nog niet hervat, maar velen zouden weer aan het werk willen gaan. De stakers op andere punten van het spoorwegnet in de heele Unie vatten langzamerhand weer het werk op.

Uit Johannesburg wordt nog gemeld, dat een overzicht over een afstand van veertig mijlen van den Rand weinig stagnatie in de mijnen toont. In de meeste mijnen gaat het werk gewoon zijn gang.

Officieele telegrammen uit de voornaamste spoorwegcentra melden, dat de mannen zich in grooten getale weder op het werk komen melden.

Voor de vele hartelijke bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden en de plechtige uitvaart zijner innig geliefde Moeder, betuigt ondergeteekende zijn meest oprechten dank.

P. fr. G. WOLSKY
Vic. Prov.

Curaçao 17 Febr. 1914.

VERLOOFD:
Vera Johansson
EN
E. W. Taale
1e Luit. Infie O. I. L.
Curaçao, 20 Februari 1914.
Tehuis: Dinsdagavond, 24 Februari a.s.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 14 FEBR. — 28 FEBR.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Progreso	S Biermann	15 Febr	New-York	15 Febr	Maracaibo
Prins Willem V	P C de Graaff	15 „	Amsterdam	17 „	New-York
Calypso	H C Berkhout	18 „	Colón	19 „	Amsterdam
Merida	A Johanson	16 „	Maracaibo	16 „	La Guayra
Merida	A Johanson	18 „	La Guayra	19 „	Maracaibo
Philadelphia	H Bighborn	19 „	New-York	20 „	La Guayra
Progreso	S Bierman	20 „	Maracaibo	20 „	New-York
Jan v Nassau	R Wagenmaker	22 „	New-York	23 „	Amsterdam
Philadelphia	H Bighborn	25 „	La Guayra	25 „	New-York
Merida	A Johanson	25 „	Maracaibo	25 „	Maracaibo
Pollux		26 „	Amsterdam	26 „	Colón
Maracaibo	G W Goodman	28 „	New-York	28 „	Maracaibo
Oranje Nassau	G D Nieman	1 Mrt.	New-York	3 Mrt.	Amsterdam
Niederwald	H Rose	15 Febr	Hamburg	15 Febr	Colón
Cheruskia	P Kuttert	14 „	Cuba	15 „	Hamburg
Sachsenwald	Grugel	15 „	Colón	16 „	Hamburg
Montevideo	A Cornellas	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Sculptor	Bass	21 „	Liverpool	21 „	Pto Colombia
Siena	R Raffo	26 „	Génova	26 „	Colón
La Plata	H Bark	28 „	Hamburg	28 „	Colón
Nubian	Manning	28 „	Liverpool	28 „	Sta Marta
Grunewald	H Brock	1 Mrt.	Colón	2 Mrt.	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Juan Luis	14 Febr.	Aruba	*Juan Luis*	17 Febr.	Aruba
Diana V	15 „	Maracaibo	*Marieta C*	17 „	Rio Hacha
Gacela H	17 „	Maracaibo	*Estelle H*	17 „	Aruba
Refugio H	18 „	Aruba	*Sirena H*	17 „	Maracaibo
Meda H	19 „	Maracaibo	*Virginia H*	17 „	Vela de Coro
España D	19 „	St Domingo	*Olga Lucila*	18 „	Aruba
Pluma de Oro	19 „	Vela de Coro	*Refugio H*	18 „	Aruba
Abeona H	19 „	Cuba	*Diana V*	19 „	Maracaibo
Electra H	19 „	Maracaibo	*Mariana V*	19 „	Maracaibo
Maracaibo V.	20 „	Maracaibo	*Silfide H*	20 „	Maracaibo
Virginia H	20 „	Vela de Coro			

A.s. maandag in den namiddag zal hier het **SS. VICTORIA LOUISE** der H.A.L. passeeren met bestemming naar La Guayra, Trinidad, Bermudas, New-York